

ené veci C-7/05 až C-9/05

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

proti

Ulrich Deppe a i.

(návrhy na začatie prejudiciálneho konania podané Bundesgerichtshof)

„Odrody rastlín – Výška primeranej odmeny, ktorá sa má zaplatiť majiteľovi práva k odrode rastlín – Článok 5 ods. 2, 4 a 5 nariadenia (ES) č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 2605/98 – Pojem „odmena značne nižšia ako suma platená za licenčnú produkciu množiteľského materiálu““

Abstrakt rozsudku

1. *Poľnohospodárstvo – Jednotná právna úprava – Ochrana odrôd rastlín – Článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 – Odmena pre majiteľa práva k odrode rastlín*

(Nariadenie Rady č. 2100/94, článok 14 ods. 3; nariadenie Komisie č. 1768/95, článok 5 ods. 2)

2. *Poľnohospodárstvo – Jednotná právna úprava – Ochrana odrôd rastlín – Článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 – Odmena pre majiteľa práva k odrode rastlín*

(Nariadenie Rady č. 2100/94, článok 14 ods. 3; nariadenie Komisie č. 1768/95 článok 5 ods. 4 a 5)

3. *Poľnohospodárstvo – Jednotná právna úprava – Ochrana odrôd rastlín – Článok 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 – Odmena pre majiteľa práva k odrode rastlín*

(Nariadenie Komisie č. 1768/95, článok 5 ods. 5)

1. V prípade využitia poľnohospodárskej výnimky zakotvenej v článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94 o právach spoločenstva k odrodám rastlín nespĺňa paušálne stanovená odmena vo výške 80 % sumy platenej v tom istom regióne za licenčnú produkciu množiteľského materiálu najnižšej úradne certifikovanej kategórie tej istej odrody podmienku, že ak neexistuje zmluva alebo dohoda upravujúca túto odmenu, odmena má byť „značne nižšia“ ako suma platená za licenčnú produkciu uvedeného materiálu v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1768/95, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94, zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 2605/98, čím nie je dotknuté posúdenie iných relevantných okolností každého sporu vo veci samej vnútroštátnym súdom.

(pozri bod 29, bod 1 výroku)

2. Kritériá slúžiace na určenie výšky odmeny pre majiteľa sú vymedzené v článku 5 ods. 4 a 5 nariadenia č. 1768/95, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98. Tieto kritériá, ktoré môžu vyplynúť z dohody medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov, nemajú retroaktívny účinok, môžu však slúžiť ako orientačné kritériá pri výpočte tejto odmeny, pokiaľ ide o výsevy uskutočnené pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98.

Okrem toho, na to, aby takáto dohoda uzavretá medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov, ktorej predmetom je odmena majiteľov, mohla plniť funkciu usmernenia, pokiaľ ide o všetky jej parametre, je potrebné, aby bola oznámená Komisii a uverejnená v *Úradnom vestníku Úradu spoločenstva pre odrody rastlín*, a to aj vtedy, ak bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98. Takáto dohoda môže stanoviť inú sadzbu odmeny, než aká je subsidiárne stanovená v článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98.

(pozri body 37, 43, body 2, 3 výroku)

3. V prípade, že sa neuplatňuje dohoda medzi organizáciou majiteľov práv k odrode rastlín a organizáciou poľnohospodárov, odmena pre majiteľa musí byť určená v zmysle článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia č. 2100/94, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98 vo výške 50 % súm, ktoré sú účtované za licencovanú výrobu množiteľského materiálu, pričom táto čiastka je nemenná a nepredstavuje ani hornú, ani dolnú hranicu.

(pozri bod 47, bod 4 výroku)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 8. júna 2006 (*)

„Odrody rastlín – Výška primeranej odmeny, ktorá sa má zaplatiť majiteľovi práva k odrode rastlín – Článok 5 ods. 2, 4 a 5 nariadenia (ES) č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 2605/98 – Pojem „odmena značne nižšia ako suma platená za licenčnú produkciu množiteľského materiálu““

V spojených veciach C-7/05 až C-9/05,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutiami Bundesgerichtshof (Nemecko) z 11. októbra 2004 a doručené Súdnemu dvoru 14. januára 2005, ktoré súvisia s konaniami:

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

proti

Ulrich Deppe,

Hanne-Rose Deppe,

Thomas Deppe,

Matthias Deppe,

Christine Urban (rod. Deppe) (C-7/05),

Siegfried Hennings (C-8/05)

Hartmut Lübbe (C-9/05)

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J. Makarczyk, P. Küris (spravodajca), G. Arestis a J. Klučka,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. januára 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH, v zastúpení: K. von Gierke, Rechtsanwalt,
- U. Deppe, H.-R. Deppe, T. a M. Deppe a C. Urban (C-7/05), S. Hennings (C-8/05) a H. Lübbe (C-9/05), v zastúpení: M. Miersch, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: C. Schulze-Bahr, splnomocnená zástupkyňa,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: B. Doherty a F. Erlbacher, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 9. februára 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 ods. 2, 4 a 5 nariadenia Komisie č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 o ochrane práv odrôd rastlín v spoločenstve (Ú. v. ES L 173, s. 14; Mim. vyd. 03/018, s. 63), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2605/98 z 3. decembra 1998 (Ú. v. ES L 328, s. 6; Mim. vyd. 03/024, s. 162, ďalej len „nariadenie č. 1768/95“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporov medzi Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (ďalej len „STV“), organizáciou majiteľov práv Spoločenstva k odrodám rastlín (ďalej len „majitelia“), a Ulrichom Deppe, Hanne-Rose Deppe, Thomasom Deppe, Mathiasom Deppe a Christinou Urban, ktorí sú dedičmi Dietera Deppe, ako aj Siegfriedom Hennings a Hartmutom Lübbe, poľnohospodármi, vo veci platby odmeny za výsev osiva, ktoré je predmetom takéhoto práva.

Právny rámec

3 Podľa článku 1 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín (Ú. v. ES L 227, s. 1; Mim. vyd. 03/016, s. 390, ďalej len „základné nariadenie“) sa ustanovuje systém práv Spoločenstva k odrodám rastlín ako jediná a výhradná forma práv priemyselného vlastníctva Spoločenstva pre rastlinné odrody.

4 Podľa článku 14 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý stanovuje výnimku z práv Spoločenstva k odrodám rastlín:

„Napriek článku 13 (2) a s cieľom ochrany poľnohospodárskej výroby sa poľnohospodárom povoľuje používať s cieľom rozmnožovania (pestovania) na poli na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti produkt zberu, ktorý získali na ich vlastnej poľnohospodárskej usadlosti sadením množiteľského materiálu odrody inej, než je hybridná alebo syntetická odroda, chránenej právom spoločenstva k odrodám rastlín.“

5 Odsek 3 štvrtá zarážka toho istého článku sa týka finančných podmienok, za akých môžu iní ako malí poľnohospodári využívať toto privilegium. Títo poľnohospodári sú povinní „majiteľovi platiť primeranú odmenu, ktorá bude zreteľne [značne – *neoficiálny preklad*] nižšia než čiastka účtovaná za licencovanú produkciu množiteľského materiálu tej istej odrody v tej istej oblasti; prihliadajúc na rozsah, v ktorom sa pre príslušnú odrodu bude využívať výnimka ustanovená v odseku 1, môže sa konkrétna výška tejto odmeny časom meniť“.

6 Článok 1 nariadenia č. 1768/95 stanovuje spôsoby a podmienky uplatnenia výnimky zakotvenej

v článku 14 ods. 1 základného nariadenia.

7 Článok 2 nariadenia č. 1768/95 stanovuje:

„1. Podmienky uvedené v článku 1 sa uplatnia pre majiteľa, zastúpeného šľachtiteľom ako aj pre farmára, takým spôsobom, že sa zabezpečia chránené záujmy každého [poľnohospodára, tak aby boli chránené ich vzájomné oprávnené nároky – *neoficiálny preklad*].

2. Zákonité záujmy sa nepovažujú za chránené záujmy ak jeden alebo viac z týchto záujmov sú nepriaznivo ovplyvnené bez možnosti odhadu potreby vytvorenia primeranej rovnováhy medzi každým z nich alebo potreby proporcionálnosti medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom zavedenia. [O oprávnených záujmoch sa nemožno domnievať, že sú chránené, ak je jeden alebo viacero týchto záujmov poškodených bez toho, aby sa zohľadnila potreba zachovania primeranej rovnováhy medzi všetkými týmito záujmami alebo potreba zachovania proporcionality medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom jej uplatnenia – *neoficiálny preklad*].“

8 Podľa článku 5 uvedeného nariadenia:

„1. Výška primeraných odmien odvádzaných majiteľovi v zmysle článku 14 ods. 3, štvrtej zarážky základného nariadenia môže byť predmetom zmluvy medzi majiteľom a farmárom [poľnohospodárom – *neoficiálny preklad*].

2. Pokiaľ takáto zmluva nebola uzavretá alebo neplatí, výška odmien je primerane nižšia ako zisk z licenčnej produkcie [značne nižšia ako čiastka platená za licenčnú produkciu– *neoficiálny preklad*] množiteľského materiálu najnižšej úradne certifikovanej kategórie, tej istej odrody na tom istom území.

Ak neexistuje žiadna licenčná produkcia množiteľského materiálu príslušnej odrody v oblasti situovania poľnohospodárskych pozemkov farmára [poľnohospodára – *neoficiálny preklad*], a ak neexistuje žiadna stála výška uvedených odmien v rámci spoločenstva, výška odmien je primerane nižšia ako je normálne uvedené pre uvedený účel, v cene [značne nižšia ako čiastka, ktorá je na uvedené účely bežne zahrnutá v cene– *neoficiálny preklad*] množiteľského materiálu najnižšej certifikovanej kategórie tejto odrody predávanej v tejto oblasti, a nesmie byť vyššia ako uvedená výška požadovaná v oblasti, kde je takýto množiteľský materiál produkováný.

3. Výška odmeňovania sa považuje za primerane nižšiu [značne nižšiu –*neoficiálny preklad*] v zmysle článku 14 ods. 3 štvrtej zarážky základného nariadenia, podľa toho, ako je uvedené v odseku 2, ak neprevýši náhradu, ktorá sa má ustanoviť alebo stabilizovať, ako ekonomický faktor určenia rozsahu v ktorom sa využije výnimka, primerane odôvodnená pomerom medzi použitím licencovaného množiteľského materiálu a pestovaním produktu zberu príslušných odrôd, na ktoré sa vzťahuje ochrana práv odrôd spoločenstva. Takýto pomer sa bude považovať za primerane odôvodnený, ak sa ním zabezpečí, aby majiteľ celkovo získal legitímnu kompenzáciu za úplné využívanie odrody.“

9 Nariadenie č. 2605/98, ktoré nadobudlo účinnosť 24. decembra 1998, najmä doplnilo článok 5 nariadenia č. 1768/95 v jeho pôvodnom znení týmito odsekmi:

„4. Pokiaľ podľa odseku 2 úroveň náhrady [odmeny – *neoficiálny preklad*] podlieha dohodám medzi organizáciami majiteľov chránených odrôd a poľnohospodármi, s účasťou alebo bez účasti organizácií spracovateľov, ktoré sú v spoločenstve založené na úrovni spoločenstva, na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, dohodnuté úrovne náhrad [výšky odmeny – *neoficiálny preklad*] sa budú používať ako usmernenia pre určenie náhrady [odmeny – *neoficiálny preklad*], ktorá sa má vyplatiť v určitej oblasti a pre príslušné druhy, ak sú tieto ich úrovne náhrad [odmien – *neoficiálny preklad*] a podmienky hlásené Komisii písomnou formou oprávnenými zástupcami príslušných organizácií a ak na tomto základe dohodnuté úrovne náhrad [odmien – *neoficiálny preklad*] a podmienky boli uverejnené v ,úradnom vestníku‘ vydávanom Úradom spoločenstva pre ochranu odrôd rastlín.

5. Pokiaľ podľa odseku 2 sa dohoda, ako sa na ňu odkazuje v odseku 4, neuplatňuje, náhrada [odmena

– *neoficiálny preklad*], ktorá má byť vyplatená, bude predstavovať 50 % z čiastok, ktoré sú účtované pre licencovanú výrobu množiteľského materiálu, ako je to špecifikované v odseku 2.

Napriek tomu, ak členský štát oznámil Komisii pred 1. januárom 1999 bezprostredne blízke uzavretie dohody, ako to ustanovuje odsek 4, medzi príslušnými organizáciami založenými na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, náhrada [odmena – *neoficiálny preklad*], ktorá sa má vyplatiť v určitej oblasti a pre príslušné druhy, bude 40 % namiesto uvedených 50 %, ale iba ak bude poľnohospodárska výnimka uplatnená pred zavedením takejto dohody, a nie neskôršie než 1. apríla 1999.

6. Pokiaľ podľa odseku 5 poľnohospodár v príslušnom období využil poľnohospodársku výnimku s pomerom vyšším než 55 % celkového materiálu príslušnej odrody použitej na jeho výrobu, úroveň náhrady [odmeny – *neoficiálny preklad*], ktorá sa má vyplatiť v oblasti a pre príslušné druhy bude tá, ktorá by sa na takú odrodu uplatňovala, ak by bola chránená v príslušnom členskom štáte podľa jeho vnútroštátneho systému práv na ochranu odrôd rastlín, ak taký vnútroštátny systém existuje a za predpokladu, že táto úroveň je viac ako 50 % čiastok účtovaných pre licencovanú výrobu množiteľského materiálu tak, ako je to špecifikované v odseku 2. Ak takáto úroveň nie je podľa vnútroštátneho režimu stanovená, ustanovenia odseku 5 sa budú uplatňovať bez ohľadu na pomer využitia.“

10 Článok 6 ods. 1 nariadenia č. 1768/95 stanovuje:

„Bez toho, aby boli ovplyvnené ustanovenia odseku 2, individuálna povinnosť farmára [poľnohospodára – *neoficiálny preklad*] platiť primeranú odmenu platí od doby aktuálneho využívania zberaných produktov určených na rozmnožovanie na parcele.

Majiteľ môže určiť dátum a spôsob platby. Avšak, majiteľ nemôže určiť dátum splatnosti, ktorý je skorší ako dátum, kedy vzniká povinnosť.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Bundesgerichtshof tu rozhoduje o „revíznom“ opravnom prostriedku, ktorý podala STV proti rozhodnutiu o odvolaní, ktorým bol zamietnutý jej návrh na uloženie povinnosti dodatočnej náhrady škody podaný proti dedičom Dietera Deppe, ako aj proti pánom Hennings a Lübbe.

12 Podľa vnútroštátneho súdu nižšie súdy ani doktrína nerozvinuli jednotný výklad, pokiaľ ide o otázku, čo všetko zahŕňa pojem „značne nižšia“ odmena v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1768/95 a podľa akých kritérií má byť táto odmena určená.

13 Ďalej tento súd zdôrazňuje, že článok 5 nariadenia č. 1768/95 neuvádza, kto má právomoc určiť túto odmenu, ak medzi majiteľom a poľnohospodárom, ktorý vykoná výsev, nebola uzavretá žiadna zmluva. Vzhľadom na to, že majiteľ môže na základe článku 6 tohto nariadenia určiť dátum a spôsob platby, možno pripustiť, že má tiež právo určiť výšku tejto odmeny.

14 Podľa tohto súdu majú v zmysle toho istého článku 5 žalovaní vo veci samej povinnosť zaplatiť primeranú odmenu za vykonaný výsev, pričom táto odmena musí byť v prípade, že medzi dotknutými stranami neexistuje dohoda, značne nižšia než čiastka platená v tom istom regióne za licenčnú produkciu množiteľského materiálu najnižšej certifikovanej kategórie tej istej odrody (ďalej len „licenčné poplatky“). Pojem „značne nižšia“ podľa tohto súdu vždy implikuje významné zníženie ceny oproti licenčným poplatkom. Tento istý súd upresňuje, že z pohľadu trhu sa zníženie odmeny o 20 % považuje za podstatnú zľavu.

15 Vnútroštátny súd sa pýta, na základe akých kritérií je možné posúdiť primeranosť odmeny v prípade, že je stanovená zákonom. Odkazujúc na nariadenie č. 2605/98, naznačuje, že z použitia dohôd uzavretých medzi organizáciami majiteľov a organizáciami poľnohospodárov, ako usmernení, by bolo možné vyvodit', že majiteľ podlieha istým obmedzeniam, pokiaľ ide o určenie odmeny, ktorú má zaplatiť poľnohospodár, ktorý nie je viazaný dohodou, pričom sa nemusia použiť rôzne spôsoby výpočtu. Vychádzajúc z dohody o spolupráci z roku 1996, ktorá by mohla byť určujúca ako usmernenie, by tak

sadzbu 80 % licenčných poplatkov za certifikované osivo bolo možné považovať za primeranú.

16 Bundesgerichtshof sa domnieva, že z funkcie usmernení, ktorá bola priznaná dohodám medzi profesijnými organizáciami, je tiež možné vyvodiť, že podstatné prvky uvedenej dohody sa musia uplatniť tiež pri stanovení odmeny zákonom. Dôsledkom takéhoto riešenia by bolo, že by sa nevyskytovali podstatné rozdiely medzi výpočtom na základe dohody a výpočtom na základe zákona.

17 V každom prípade vnútroštátny súd zdôrazňuje, že dohoda o spolupráci z roku 1996 bola uverejnená v *Úradnom vestníku Úradu spoločstva pre odrody rastlín* (ďalej len „úrad“) až 16. augusta 1999. Pýta sa, či formálne náležitosti stanovené v článku 5 nariadenia č. 1768/95 sa majú rovnako uplatňovať aj vo vzťahu k dohodám o spolupráci, ktoré boli platne uzavreté pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98.

18 Za týchto okolností Bundesgerichtshof vo všetkých troch konaniach vo veci samej rozhodol prerušiť konanie a položiť tieto prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru:

„1. Je požiadavka, aby bola výška odmeny za výsev v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1768/95 určená tak, že odmena bude ‚značne nižšia‘ než čiastka platená za licenčnú produkciu množiteľského materiálu tej istej odrody v tom istom regióne, splnená aj vtedy, keď je táto odmena určená paušálne ako 80 % tejto čiastky?

2. Obsahuje článok 5 ods. 4 a 5 nariadenia (ES) č. 1768/95 v znení nariadenia (ES) č. 2605/98 kritériá pre určenie výšky odmeny za výsev v prípade stanovenia odmeny zákonom?

V prípade kladnej odpovede: vzťahujú sa tieto kritériá ako vyjadrenie všeobecnej zásady aj na výsevy vykonané pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (ES) č. 2605/98?

3. Vyplýva z funkcie usmernenia, ktorú má dohoda medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov v zmysle článku 5 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1768/95 v znení nariadenia (ES) č. 2605/98, že podstatné náležitosti tejto zmluvy (parametre výpočtu) sa použijú pri stanovení výšky odmeny zákonom aj vtedy, keď pri výpočte zákonnej odmeny nemá majiteľ k dispozícii všetky parametre potrebné na výpočet na základe dohody, ktoré sú vo sfére pôsobnosti poľnohospodára, a nemôže od poľnohospodára vyžadovať poskytnutie týchto údajov?

V prípade kladnej odpovede: je predpokladom platnosti takejto dohody, ak má plniť funkciu usmernenia, splnenie požiadaviek stanovených v článku 5 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1768/95 v znení nariadenia (ES) č. 2605/98 aj vtedy, keď bola dohoda uzavretá pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (ES) č. 2605/98?

4. Stanovuje článok 5 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1768/95 v znení nariadenia (ES) č. 2605/98 hornú hranicu odmeny v prípade jej stanovenia na základe dohody a/alebo zákona?

5. Môže dohoda medzi profesijnými organizáciami slúžiť ako usmernenie v zmysle článku 5 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1768/95 v znení nariadenia (ES) č. 2605/98, ak prekračuje sadzbu odmeny stanovenú na 50 % čiastok uvedených v článku 5 ods. 5 tohto nariadenia?“

19 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 26. januára 2005 boli veci C-7/05 až C-9/05 spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj na účely vyhlásenia rozsudku.

O prvej otázke

20 Vo svojej prvej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či možno odmenu stanovenú vo výške 80 % licenčných poplatkov považovať za odmenu, ktorá spĺňa požiadavku podľa článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1768/95, že odmena musí byť „značne nižšia“ než licenčné poplatky.

21 Na úvod treba upresniť, že existujú tri možné spôsoby odmeňovania majiteľa: predovšetkým na základe uzavretia zmluvy s poľnohospodárom podľa článku 5 ods. 1 nariadenia č. 1768/95, ďalej na

základe uzavretia dohôd medzi organizáciami majiteľov a organizáciami poľnohospodárov podľa článku 5 ods. 4 uvedeného nariadenia, alebo napokon subsidiárne určením výšky odmeny podľa určitých orientačných kritérií stanovených v článku 5 ods. 2 a 5 toho istého nariadenia.

22 Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade nedošlo k žiadnemu uzavretiu zmluvy ani k pristúpeniu k dohode, treba vychádzať z tretej možnosti uvedenej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

23 Ako uvádza Komisia vo svojich pripomienkach, je namieste rozlišovať jednotlivé prípady podľa toho, či sa vzťahujú na situácie pred alebo po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 2605/98.

24 Pokiaľ ide o prvý prípad, treba zdôrazniť, že z článku 2 ods. 2 nariadenia č. 1768/95 vyplýva, že o oprávnených záujmoch majiteľa a poľnohospodára sa možno domnievať, že sú chránené, len vtedy, ak je zohľadnená „potreba zachovania primeranej rovnováhy medzi všetkými týmito záujmami alebo potreba zachovania proporcionality medzi účelom príslušnej podmienky a skutočným účinkom jej uplatnenia“.

25 Navyše článok 5 ods. 3 uvedeného nariadenia ako určujúce kritérium výšky „značne nižšej“ odmeny používa potrebu zavedenia alebo zachovania primerane vyváženého vzťahu medzi licenčným používaním množiteľského materiálu a výsevom/výsadbou produktu zberu odrôd, na ktoré sa vzťahujú práva Spoločenstva k odrodám rastlín.

26 Okrem toho článok 5 ods. 2 toho istého nariadenia ako referenciu používa „čiastku platenú v tom istom regióne za licenčnú produkciu množiteľského materiálu najnižšej úradne certifikovanej kategórie tej istej odrody.“

27 Pokiaľ ide o prípady, ktoré sa týkajú situácií po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 2605/98, článok 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95 stanovuje odmenu, ktorá sa má zaplatiť majiteľom, vo výške 50 % licenčných poplatkov a prechodne dokonca zakotvuje sadzbu 40 % s cieľom podporiť uzatváranie dohôd medzi majiteľmi a poľnohospodármi.

28 Z toho vyplýva, že sadzba pre výpočet odmeny, ktorá sa má zaplatiť majiteľom, stanovená paušálne vo výške 80 % čiastky licenčných poplatkov, je príliš vysoká a že pri určení sadzby, ktorá sa má uplatniť, treba zohľadniť situáciu sporných odrôd a dotknutého regiónu.

29 Na prvú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že paušálne stanovená odmena vo výške 80 % licenčných poplatkov v prípade využitia poľnohospodárskej výnimky zakotvenej v článku 14 ods. 3 základného nariadenia nespĺňa podmienku, že odmena má byť „značne nižšia“ ako čiastka platená za licenčnú produkciu množiteľského materiálu v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1768/95, čím nie je dotknuté posúdenie iných relevantných okolností každého sporu vo veci samej vnútroštátnym súdom.

O druhej otázke

30 Vo svojej druhej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v rámci vymedzenia práv majiteľa článok 5 ods. 4 a 5 nariadenia č. 1768/95 obsahujú pravidlá, podľa ktorých sa dá určiť jeho odmena.

31 Po prvé, zo znenia uvedeného odseku 4 jasne vyplýva, že pravidlá umožňujúce určiť výšku tejto odmeny majú byť začlenené do obsahu dohôd uzavretých medzi organizáciami majiteľov práv a organizáciami poľnohospodárov a slúžia ako usmernenia v prípade, že uvedené dohody boli oznámené Komisii a úrad ich uverejnil.

32 Po druhé, článok 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95 pre prípad neexistencie dohody stanovuje výšku uvedenej odmeny na 50 % čiastky licenčných poplatkov s jedinou výhradou jej prípadnej úpravy v rámci vnútroštátneho pohyblivého rozpätia v súlade so siedmym odôvodnením nariadenia č. 2605/98.

33 Vnútroštátny súd chce tiež vedieť, či sú tieto pravidlá vyjadrením všeobecnej zásady, ktorá platí aj pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98.

34 Komisia v tejto súvislosti tvrdí, že retroaktívne uplatnenie ustanovení uvedeného nariadenia na transakcie uzavreté pred nadobudnutím jeho účinnosti by bolo v rozpore so zásadou právnej istoty.

35 V tejto súvislosti je namieste zdôrazniť, že ustanovenia článku 5 ods. 4 a 5 nariadenia č. 1768/95 boli zavedené nariadením č. 2605/98 a neobsahujú žiadnu výslovnú zmienku o tom, že by ich bolo možné retroaktívne uplatniť na transakcie uzavreté pred nadobudnutím účinnosti uvedeného nariadenia.

36 Keďže odseky 4 a 5 článku 5 nariadenia č. 1768/95 doplnili tento článok a výslovne naň odkázali, môžu v každom prípade slúžiť ako orientačné kritériá pri určení výšky odmeny, ktorá sa vzťahuje na situácie vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti týchto odsekov.

37 Na druhú otázku je preto potrebné odpovedať, že kritériá slúžiace na určenie výšky odmeny pre majiteľa sú vymedzené v článku 5 ods. 4 a 5 nariadenia č. 1768/95. Tieto kritériá nemajú retroaktívny účinok, môžu však slúžiť ako orientačné kritériá pri výpočte tejto odmeny, pokiaľ ide o výsevy uskutočnené pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98.

O tretej a piatej otázke

38 V týchto dvoch otázkach sa vnútroštátny súd pýta na pôsobnosť a obsah dohody uzavretej medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov.

39 Hneď na úvod je potrebné zdôrazniť, že podľa článku 5 ods. 4 nariadenia č. 1768/95 takáto dohoda plní funkciu usmernenia pri určovaní odmeny, ktorá sa má platiť v danom regióne, ak boli výška odmeny a ďalšie súvisiace podmienky oznámené Komisii a uverejnené v úradnom vestníku úradu.

40 Ďalej z článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95 jasne vyplýva, že táto odmena je stanovená vo výške 50 % čiastky licenčných poplatkov, ak sa neuplatňuje dohoda uzavretá medzi organizáciou majiteľov práv k odrodám rastlín a organizáciou poľnohospodárov.

41 Táto sadzba 50 % teda nie je jedinou sadzbou, ktorú môžu dotknuté strany stanoviť v rámci vyjednávania takejto dohody.

42 Napokon, vzhľadom na znenie nariadenia č. 2605/98, ktoré nerozlišuje medzi dohodami uzavretými pred a po nadobudnutí jeho účinnosti, treba uviesť, že ak bola dohoda medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov uzavretá pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98, môže plniť funkciu usmernenia len vtedy, ak spĺňa uvedené formálne náležitosti oznámenia a uverejnenia.

43 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu a piatu otázku odpovedať tak, že na to, aby dohoda uzavretá medzi organizáciou majiteľov rastlín a organizáciou poľnohospodárov, uvedená v článku 5 ods. 4 nariadenia č. 1768/95, mohla plniť funkciu usmernenia, pokiaľ ide o všetky jej parametre, je potrebné, aby bola oznámená Komisii a uverejnená v úradnom vestníku úradu, a to aj vtedy, ak bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98. Takáto dohoda môže stanoviť inú sadzbu odmeny, než aká je subsidiárne stanovená v článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95.

O štvrtej otázke

44 V tejto otázke Bundesgerichtshof v podstate žiada Súdny dvor, aby upresnil, či sadzba 50 % uvedená v článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95 predstavuje hornú hranicu pre určenie odmeny.

45 Predovšetkým je potrebné upresniť, že uvedený článok 5 ods. 5 sa použije len vtedy, ak sa neuplatní dohoda uzavretá medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov.

46 Po druhé, ako zdôraznil generálny advokát v bode 55 svojich návrhov, z doslovného znenia tohto ustanovenia treba vyvodiť, že v ňom uvedená hodnota je kogentná a nepredstavuje len hornú alebo dolnú hranicu. Skutočnosť, že zákonodarca Spoločenstva v druhom pododseku tohto ustanovenia stanovil

výnimku, nespochybňuje toto tvrdenie, pretože daná výnimka sa uplatňovala iba počas obmedzeného obdobia a jej úlohou bolo povzbudiť rýchle uzatváranie dohôd medzi organizáciami majiteľov a organizáciami poľnohospodárov pred 1. aprílom 1999.

47 Na štvrtú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že v prípade, že sa neuplatňuje dohoda medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov, musí byť odmena pre majiteľa určená v zmysle článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95 nemennou čiastkou, ktorá nepredstavuje ani hornú, ani dolnú hranicu.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Paušálne stanovená odmena vo výške 80 % sumy platenej v tom istom regióne za licenčnú produkciu množiteľského materiálu najnižšej úradne certifikovanej kategórie tej istej odrody v prípade využitia poľnohospodárskej výnimky zakotvenej v článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 z 27. júla 1994 o právach spoločenstva k odrodám rastlín nespĺňa podmienku, že odmena má byť „značne nižšia“ ako suma platená za licenčnú produkciu množiteľského materiálu v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia Komisie č. 1768/95 z 24. júla 1995, ktoré ustanovuje pravidlá poľnohospodárskych výnimiek pre potreby článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2605/98 z 3. decembra 1998, čím nie je dotknuté posúdenie iných relevantných okolností každého sporu vo veci samej vnútroštátnym súdom.
2. Kritériá slúžiace na určenie výšky odmeny pre majiteľa sú vymedzené v článku 5 ods. 4 a 5 nariadenia č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98. Tieto kritériá nemajú retroaktívny účinok, môžu však slúžiť ako orientačné kritériá pri výpočte tejto odmeny, pokiaľ ide o výsevy uskutočnené pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98.
3. Na to, aby dohoda uzavretá medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov, uvedená v článku 5 ods. 4 nariadenia č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98, mohla plniť funkciu usmernenia, pokiaľ ide o všetky jej parametre, je potrebné, aby bola oznámená Komisii Európskych spoločenstiev a uverejnená v *Úradnom vestníku Úradu spoločenstva pre odrody rastlín*, a to aj vtedy, ak bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2605/98. Takáto dohoda môže stanoviť inú sadzbu odmeny, než aká je subsidiárne stanovená v článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98.
4. V prípade, že sa neuplatňuje dohoda medzi organizáciou majiteľov a organizáciou poľnohospodárov, musí byť odmena pre majiteľa práva k odrode rastlín určená v zmysle článku 5 ods. 5 nariadenia č. 1768/95, zmeneného a doplneného nariadením č. 2605/98, ako nemenná suma, ktorá nepredstavuje ani hornú, ani dolnú hranicu.

Podpisy

* Jazyk konania: nemčina.